

44/8160

ALAPITVA: 1910-BEN

DÉLMAGYARORSZÁG

HÉTFŐ, 1991. NOV. 4., 81. ÉVF. 258. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT



Játékterem – „csak” gyerekeknek?

Az előzmények 1990. októberéig nyúlnak vissza: a Szegedi Fodrász Vállalat akkor kért engedélyt a Református Palotában bérelt 59 négyzetméteres helyiségének albérletbe adására. A belvárosi üzletek albérleteztetése akkor még nem került a hivatal figyelmének középpontjába, ezért a kereskedelmi és termelési osztálynak sem volt kifogása a kérés ellen. Az albérloként szereplő vállalkozó hamarosan megszerezte a rendőrkapitányság engedélyt is, és külföldről

megrendelte a játékautomatákat,

merthogy játékterem létrehozását tervezte.

Tavasszal újabb szál fonódott a történetbe. A református egyházközségbe véletlenül jutott el a hír arról, hogy játéklubot szándékoznak nyitni a Kálvin téri templom tőszomszédságában, az egyházközségnek, presbitériumnak, és (szeptembertől) a vasárnapi hitoktatásnak is helyet adó, *Magyar Ede* tervezte házban. Nagy erővel tiltakoztak, fölháborítóknak tartották, hogy a hitélet, és erkölcsi oktatás olyan közegben folyjon, ahol „természetes” a játéktérmei törzsközségének jelenléte. Nem találtak magyarázatot arra sem, miképpen adhatott erre engedélyt éppen annak a politikai rendszernek a hivatala, amely alapelvei közé sorolja a valláserköly tiszteltben tartását.

Május 24-én megnyugtató választ kaptak a polgármesteri hivatalból: a kereskedelmi és termelési osztály nem értett egyet a játékterem létesítésének gondolatával, és elutasította az albérletbe adási kérelmet. Az egyházközség tagjainak sejtelmük sem volt, hogy nem egy, hanem két játéklub nyitását terveztek, s ők csak a második számú kérelemről szereztek tudomást. Erre a hivatalban sem hívták föl a többször is tiltakozó dr. Bartha Tibor lelkész figyelmét.

Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy – régebbi engedéllyel – mégis csak lesz játékterem a Református Palotában, a presbitérium tagjai

újfent felháborodtak,

és továbbra sem kívánták egyházi életük szomszédjává a játéktermet.



FOTÓ: SOMOGYI KÁROLYNÉ

A város több asztalán még mindig terítéken szerepel a Református Palota játéktermeinek ügye. A presbitérium, a városháza, a köztársasági megbízott hivatala és a bíróság is érdekelt a konfliktus rendezésében – a befeketni kívánó vállalkozóról nem is szólva. És még mindig nem tudni, ki tesz pontot a történet végére.

A lelkész úr a polgármesterhez írott levelében így tiltakozott az újabb terv ellen: „egy játékterem... működése, annak negatív hatásaival, s a szomorú gyakorlati tapasztalatok alapján egyértelműen kifogásolhatónak nevezhető törzsközségével megkérdőjelezni működésünk zavartalanságát.”

A korábban engedélyezett helyen közben megkezdtek az átalakítási munkákat, a frissen fölújított épület lépcsőházának falát több helyen átütötték az acélgerendák elhelyezése közben.

Az ügy bejutott a képviselőtestület elé is. A reformátusok gondját ezúttal két kereszténydemokrata szenátor tolmácsolta. A politikusok múltját firtató vita azonban háttérbe szorította az elsősorban erkölcsi kérdésként értékelhető probléma megtárgyalását. A polgármester úr végül jegyzői hatáskörbe utalta az ügy elintézését.

Tovább bonyolította a helyzetet, hogy a második albérleteztetési kérelem benyújtója (a Komfort)

nem nyugodott bele a hivatal döntésébe, és a köztársasági megbízottnál föllebbezett. Ott sem ítélték számukra kedvezően, és továbbra is tiltották a játékterem megnyitását. A Komfort ezek után bírósághoz fordult.

Amíg az ügy aktái szaporodtak,

a rádió és a televízió is érdeklődött

a felek álláspontjáról. Kiderült, hogy a maga szempontjából mindenkinek igaza van, jogsértés nem történt, a hivatal mindkét kérelem esetében szabályosan járt el. Egy tavaly áprilisban kiadott minisztériumi rendelet ide vágó bekezdése csak szexuális áruk üzletének szorította az elsősorban erkölcsi kérdésként értékelhető probléma megtárgyalását. A polgármester úr végül jegyzői hatáskörbe utalta az ügy elintézését.

Tovább bonyolította a helyzetet, hogy a második albérleteztetési kérelem benyújtója (a Komfort)

viszont joggal kérdezhetik: hogyan dönthet kétféleképpen ugyanolyan kérdésben ugyanaz a hivatal? Miért tiltják az egyik, és miért engedik a másik játékterem működését ugyanabban az épületben?

A válasz így szól (részlet dr. Tóth László megbízott jegyző Horpács András képviselőnek írt leveléből): „a Kereskedelmi és Termelési Osztály a Komfort Szövetkezet kérelmével nem értett egyet, mert a szövetkezet egységeinek nagyobb részét már albérletbe adta, és az eredeti tevékenységet azokban nem folytatta.”

A hírek szerint a „legális” játékterem leendő üzemeltetője – tudomást szerezvén a lakossági tiltakozásról – nem zárkózik el az üzlet profiljának megváltoztatása elől. Pénznyerő „félkarú rablókat” egyébként sem szándékoztak beállítani, helyettük gyerekeknek szánt videójátékok kerültek volna ide. Persze ez sem nyugtatja meg az egyházközség vezetőit...

A törvény betűje és szelleme

„...Egyáltalán nem vagyok megelégedve azzal, hogy a törvény betűje háttérbe szorítja a törvény szellemét... nem csupán gazdasági nehézségekkel küzd Szeged és az ország, hanem erkölcsi válsággal is, tehát nem az italkimérések és játéktermek szolgálják a megújulás ügyét, hanem azok, akik szilárd erkölcsi normákat próbálnak kiépíteni” – írta a jegyzőnek Horpács András kereszténydemokrata önkormányzati képviselő.

Megkérdeztük dr. Tóth László megbízott jegyzőt, mi a véleménye, milyen megoldást tart elképzelhetőnek? Így válaszolt:

– A vállalkozás alanyi jogon jár, és ma már voltaképpen minden szabad, ami nem tilos. Attól még messzire járunk, hogy az állampolgárok maguk legyenek jogkövetők, azaz belső indíttatásból tartsák tiszteltben a törvényeket. A hatóság viszont lassan skizofrén állapotba kerül: nem tudja, mikor avatkozzon a dolgok menetébe. A törvényi korlátozás kevés, ezen túl is szabályozni kellene, milyen vállalkozási formákat támogat, tűr és tilt az önkormányzat annak függvényében, mennyire szolgálják a városlakók alapvető érdekeit. Kicsit hasonlít ez a hajdani „három T” politikájához, persze annak diktatúrája nélkül. Az esetlegesen kiszabott helyi adók meghatározásának fontos szempontja lehet az előbbi alapelv. A vállalkozási szabadságon túl ezután azt is figyelembe kell venni, hogy az adott tevékenység milyen hatással lehet a környezetre. Egy nemrég született közgyűlési határozat összehangoltabb együttműködésre szólítja fel a polgármesteri hivatal irodáit. Ennek szellemében ma már valószínűleg elutasítanák a játékterem létesítésének tervét, és más jellegű vállalkozási formát javasolnának a vállalkozónak: olyat, amely nem sérti az egyházközség érdekeit.

NYILAS PÉTER

TARTALOM

„Virul a magyarizáció”	2
Nyilatkozik a belügyminiszter	3
Az én csapatom	4
Szöcs Gyula kálváriája	5
Mórahalom	6
Budafoki pezsgő	7
Vidácsné a Világ Kupán	8
Vasárnapi bosszantó	9
Hirdetés.....	10–13
Szolgáltatás	14
Tévé- és rádióműsor ..	15
Farkas Helga Kecskeméten?	16

Ma harmincöt éve

A múlt héten egyik este, amolyan altatóként, valami kellemesen lötyögős, könnyű műsort kerestem a tévében. Olyat, ami annyira bántón még nem lötyög, hogy az ember úgy nyúl a kikapcsológombhoz, mintha varangyos békát kellene érintenie, de nem is készíti magasröptű elmefuttatások befogadására, szintetizálására. Válogattam tehát a csatornákat, s véletlenül Brády Zoltán dokumentumműsorára bukkánám. Muszáj volt végignézni.

Brády főszerkesztő úr ugyanis megszerezte némely „ötvénhatos” perek anyagát, s nem áttalotta a televízióban ismertetni azokat. Áldozatostul, vérbíróstul, ügyészestül, ülnököstül. Nevesítve, nem ködösítve. Az áldozatok 13 és 18 év közti fiatal emberek, akiknél fegyvert találtak, vagy akik láttak olyan embert, aki tudott olyan személyről, akinél pisztoly vagy puská rejtézet, s e tény nem jelentették az ellenforradalmi (: a kádárista) hatóságoknak. Most teli szorongással, félelemmel beszéltek a kamera előtt véresre veretéseikről, egyebekről: börténéveikről. Gyűlölet nem szólt hangjukból azok iránt, akik iránt szólhatna. Csalódtak, hogy a kommunizmus (?), szocializmus (?) elmúltával, az „új rendben” sem nyertek kegyelmet Embertől itt a Földön.

Brády főszerkesztő úr vette a bátorságot, s telefonon zaklatta a gyermekeket akkor öt-tíz évi börtönre szemrebbenés nélkül ítélő vérbíró urat – az ő neve is „kifírára került”, a képernyőre –, s más, e méltatlan megtorlásban asszisztáló urakat, akik remegő hangon, a tolluk telhető legteljesebb udvariassággal utasították el amá nagy lehetőséget, hogy egyidejűleg több millió magyarral nézhessenek farkasszemet.

A Cseh és Szlovák Köztársaságban olyan törvény készül – maga V. Havel elnök is támogatja –, mely szerint ezentúl olyan személy, aki 1. tagja volt a munkás-őrségnek, 2. netán az ottani I/III-asnak, 3. járasi vagy annál magasb pártszervezetben viselt vezető tisztséget, az új köztársaságban már nem teheti ezt. Törvény tiltja majd.

Nem tehetek róla, számomra mégis nagyobb elégtétel ama remegő hang, mint bármilyen, utólagos hivatalos, jogilag alátámasztott rehabilitáció. Régi igazság: az a legnagyobb büntetés, ha a gaztetteket és elkövetők nevét a nyilvánosságban megferesztjük. Előbb-utóbb talán itt, Csongrád megyében is.

SANDI ISTVÁN

Újratemetették a szovjet katonákat



Szeged polgármestere, dr. Lippai Pál tisztelt szombaton délelőtt tíz órakor a Dugonics temetőben a második világháborúban a város területén elesett öt szovjet katona koporsója előtt. A Széchenyi téri volt szovjet hős emlékmű tájékán fellelt harcosok újratemetése előtt a polgármester rövid beszédében arra emlékeztetett, hogy a fasizmus ellen harcoló hősöknek semmi közük az utánuk következő évek politikai berendezkedéséhez; egyúttal megelégedéssel nyugtázta, hogy a szovjet és a magyar nép immár egyenrangú félként keresik egymással a kapcsolatot. A koporsót a Magyar Honvédség egy szegedi alegységének díszsorsúze mellett engedték le a földbe. A megkoszorúzott sírhalom előtt fejet hajtott Dr. Lippai Pál polgármester, Jákó Gyula ezredes, helyőrségparancsnok, dr. Szőke Péter ezredes, városi rendőrkapitány, Jurij Romanov, a Szovjetunió debreceni főkonzulja, valamint Valentyin Viktorovics Tyurin ezredes, a Szovjetunió Magyarországi Nagykövetsége katonái és légügyi attaschéjának helyettese. A búcsúztató végén a MÁV Szegedi Fúvószenekara a Szovjetunió himnuszát játszotta el.

*

A Belvárosi temetőben ezen a napon reggel 9 órakor a Magyar Honvédség szegedi vezetői ünnepélyesen megkoszorúzták az első világháborús obeliszket s a magyar, német, szerb és román katonasírokat. Az emlékmű talapzatán s a második világháborúban elesett német katonák sírjain elhelyezte koszorúit a Csongrád Megyei Németek Egyesülete is.